

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/62

Karar Günü:20.2.2013

R.G. Tarih-Sayı:06.04.2013-28610

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Doğru Yol Partisinin 2010 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımıyla 14.12.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterlerin gönderilmesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Doğru Yol Partisinin, Anayasa Mahkemesine verdiği 2010 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Selim ERDEM tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2010 yılı gelirlerinin 52.266 TL, giderlerinin 48.152,53 TL olduğu, 4.113,47 TL'nin ise nakit mevcudu olarak 2011 yılına devredildiği anlaşılmaktadır.

Partinin 2010 yılı kesin hesabının, Parti Genel İdare Kurulunca 17.4.2011 tarihinde kabul edilerek onaylandığı görülmüştür.

Partinin 2010 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu haliyle 2010 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Partinin Genel Merkez gelirleri 51.260 TL olarak gösterilmiş olup, tamamı bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin gelirleri 1.006 TL olarak gösterilmiş olup, tamamı genel merkez yardımlarından oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Partinin Genel Merkez giderleri 48.146,53 TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 7.654,79 TL'si temsil ağırlama giderleri, 9.748,51 TL'si kırtasiye ve büro giderleri, 12.280 TL'si kira giderleri, 3.561,93 TL'si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderleri, 10.509,46 TL'si seyahat giderleri, 2.522,84 TL'si haberleşme giderleri, 51 TL'si bakım onarım giderleri, 812 TL'si mahkeme giderleri, 1.006 TL'si ise teşkilatlara yapılan yardımlardan oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2011 yılına devreden nakit mevcudu 3.113,47 TL'dir.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilen konular dışında giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

Muhasebe biliminin genel kabul görmüş temel kavramlarından biri '*Belgelendirme*' kavramıdır. Vergi Usul Kanunu'nun 229. maddesinde '*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*' şeklinde tarif yapılmış ve '*Fatura Kullanma Mecburiyeti*' başlıklı 232. maddesinde de faturanın hangi hallerde ve kimler tarafından alınması ve verilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda, mal ve hizmet alım işlemlerinin fatura ile belgelendirilmesi zorunlu olup, gerekli muhasebe kayıtlarının tutulmasında da faturanın tevsik edici belge olarak kullanılması gerekmektedir.

Aynı Kanun'un '*Makbuz Mecburiyeti*' başlıklı 236. maddesinde, '*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*' denilmiş ve makbuzun muhteviyatı da 237. maddede belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un '*Gider Pusulası*' başlıklı 234. maddesindeki, '*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa;*

Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir. Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/62**

ihativa eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur. Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.'

hükmünden fatura vermek mecburiyetinde olmayanlar için gider pusulası düzenleneceği anlaşılmaktadır.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinin üçüncü fıkrasına göre beş liraya kadar olan (2010 yılı için 60 TL) harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığından, bu miktarı geçen harcamaların geçerli ve kanıtlayıcı bir belgeye dayanması gerekmektedir.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinde, '*Siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamaz. Bir siyasi partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır.*'; 75. maddesinde, '*Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.*' ve 76. maddesinde de, '*Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irad kaydedilir.*' hükümleri yer almıştır.

25.2.2011 günü, 27857 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yayımlandığı tarih itibariyle yürürlüğe girdiğinden ve geçici maddelerde yargılanmamış siyasi parti hesaplarında değiştirilen hükümlerin uygulanacağına dair düzenlemeler de yer almadığından dolayı bu tarihten önceki denetim ve yargılamalarda değişiklikten önceki hükümler uygulanacaktır.

1- Parti tüzel kişiliği adına kayıtlı olmayan ve aşağıda plakaları verilen araçların akaryakıt giderlerinin parti bütçesinden karşılanma nedeni sorulmuştur.

Yevmiye no	Belge türü	Tarih ve nosu	Gider türü	Plaka No	Tutarı (TL)
ŞUBAT-9	Fiş	05.02.2010-176	Akaryakıt Gideri	40 AE 721	50.00
ŞUBAT-10	'	05.02.2010-101	''	''	30.00
ŞUBAT-13	'	06.02.2010-4	''	06 EMS 46	190.00
ŞUBAT-14	'	07.02.2010-14	''	''	127.02
MART-1	'	-	''	40 AE 721	10.00
MART-6		04.03.2010-1	''	''	120.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

MART-8	'	07.03.2010-21	''	''	40.00
MART-17	'	12.03.2010-82	''	''	30.00
MART-18	'	15.03.2010-42	''	''	50.00
MART-30	'	21.03.2010-28	''	06 YB 3739	80.00
MART-31	'	22.03.2010-20	''	''	20.00
MART-32	'	24.03.2010-49	''	''	50.00
MART-43	'	26.03.2010-38	''	''	50.00
MART-45	'	27.03.2010-16	''	''	20.00
NİSAN-3	'	03.04.2010-43	''	''	50.00
NİSAN-4	'	08.04.2010-28	''	''	30.00
NİSAN-9	'	12.04.2010-40	''	''	50.00
NİSAN-24	'	23.04.2010-152	''	''	50.00
NİSAN-28	'	28.04.2010-8	''	''	146.00
NİSAN-29	'	03.03.2010	''	40 AE 721	165.02
MAYIS-2	'	04.05.2010-31	''	06 YB 3739	40.01
MAYIS-3	'	04.05.2010-3	''	''	100.00
MAYIS-24	'	15.05.2010-34	''	''	170.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

MAYIS-32	'	22.05.2010-20	"	"	161.09
MAYIS-35	'	23.05.2010-212	"	"	166.47
HAZİRAN-7	'	04.06.2010-44	"	"	105.02
HAZİRAN-9	'	05.06.2010-165	"	06 AS 4331	35.03
HAZİRAN-10	'	05.06.2010-79	"	"	20.00
HAZİRAN-11	'	05.06.2010-80	"	06 YB 3739	134.00
HAZİRAN-12	'	05.06.2010-20	"	06 AS 4331	64.63
HAZİRAN-13	'	05.06.2010-20	"	"	20.00
HAZİRAN-14	'	05.06.2010-21	"	06 AL 8390	145.01
HAZİRAN-25	'	14.06.2010-64	"	06 YB 3739	50.00
HAZİRAN-30	'	18.06.2010-8	"	"	50.00
HAZİRAN-46	'	26.06.2010-12	"	"	50.00
HAZİRAN-47	'	26.06.2010-39	"	"	30.00
TEMMUZ-4	'	01.07.2010-49	"	"	30.00
TEMMUZ-9	'	05.07.2010-246	"	"	50.00
TEMMUZ-20	'	09.07.2010-215	"	"	50.00
TEMMUZ-31	'	15.07.2010-62	"	"	70.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

TEMMUZ-35	'	17.07.2010-13	''	''	129.92
TEMMUZ-36	'	17.07.2010-39	''	''	70.00
TEMMUZ-41	'	21.07.2010-38	''	''	50.00
TEMMUZ-46	'	24.07.2010-197	''	''	80.00
TEMMUZ-48	'	26.07.2010-130	''	06 BD 3890	30.00
TEMMUZ-49	'	26.07.2010-282	''	''	31.99
TEMMUZ-52	'	27.07.2010-56	''	06 YB 3739	50.00
AĞUSTOS-3	'	03.08.2010-17	''	''	50.00
AĞUSTOS-4	'	07.08.2010-13	''	''	170.00
AĞUSTOS-9	'	07.08.2010-22	''	06 AS 4331	57.33
AĞUSTOS-11	'	07.08.2010-11	''	''	49.53
AĞUSTOS-13	'	07.08.2010-13	''	06 YB 3739	179.03
AĞUSTOS-14	'	08.08.2010-14	''	''	30.00
AĞUSTOS-25	'	15.08.2010-104	''	06 BD 3890	10.00
AĞUSTOS-26	'	15.08.2010-135	''	06 EU 8897	20.00
AĞUSTOS-27	'	15.08.2010-69	''	''	30.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

AĞUSTOS-28	'	16.08.2010-44	''	''	50.00
AĞUSTOS-35	'	17.08.2010-42	''	''	30.00
AĞUSTOS-36	'	17.08.2010-56	''	''	30.00
AĞUSTOS-37	'	18.08.2010-224	''	''	50.00
AĞUSTOS-40	'	19.08.2010-62	''	06 YB 3739	30.00
AĞUSTOS-41	'	19.08.2010-55	''	''	15.00
AĞUSTOS-51	'	21.08.2010-68	''	06 EU 8897	20.00
AĞUSTOS-53	'	22.08.2010-24	''	06 YB 3739	20.00
AĞUSTOS-54	'	22.08.2010-111	''	06 EU 8897	50.00
AĞUSTOS-55	'	22.08.2010-220	''	''	68.50
AĞUSTOS-57	'	23.08.2010-15	''	06 YB 3739	20.00
AĞUSTOS-60	'	25.08.2010-73	''	''	30.00
AĞUSTOS-62	'	25.08.2010-6	''	''	30.00
AĞUSTOS-68	'	27.08.2010-5	''	''	20.00
AĞUSTOS-69	'	28.08.2010-78	''	''	30.00
AĞUSTOS-70	'	29.08.2010-31	''	''	20.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

EYLÜL-2	'	01.09.2010-52	''	''	30.00
EYLÜL-3	'	02.09.2010-58	''	06 EU 8897	50.00
EYLÜL-12	'	06.09.2010-168	''	''	50.00
EYLÜL-19	'	08.09.2010-61	''	06 YB 3739	30.00
EYLÜL-22	'	10.09.2010-229	''	06 EU 8897	77.82
EYLÜL-24	'	10.09.2010- 389654	''	06 EU 8877	50.00
EYLÜL-27	'	13.09.2010-31	''	06 YB 3739	15.00
EYLÜL-33	'	15.09.2010-37	''	''	20.00
EYLÜL-34	'	16.09.2010-11	''	''	20.00
EYLÜL-38	'	17.09.2010-387	''	06 EU 8897	65.53
EYLÜL-41	'	18.09.2010-2	''	06 YB 3739	20.00
EYLÜL-45	'	19.09.2010-17	''	''	30.00
EYLÜL-53	'	23.09.2010-10	''	''	30.00
EYLÜL-55	'	24.09.2010-147	''	''	25.00
EYLÜL-56	'	24.09.2010-318	''	06 EU 8897	70.89
EYLÜL-57	'	24.09.2010-126	''	''	50.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

EYLÜL-66	'	30.09.2010-97	"	"	50.00
EYLÜL-67	'	30.09.2010-7	"	06 YB 3739	50.00
EKİM-1	'	01.10.2010-18	"	06 EU 8897	54.00
EKİM-2	'	01.10.201073	"	"	66.35
EKİM-5	'	02.10.2010-216	"	06 YB 3739	20.00
EKİM-10	'	06.10.2010-	"	06 EU 8897	62.60
EKİM-13	'	08.10.2010-140	"	06 YB 3739	30.00
EKİM-19	'	11.10.2010-224	"	06 EU 8897	79.59
EKİM-26	'	17.10.2010-7	"	06 YB 3739	50.00
EKİM-27	'	17.10.2010-18	"	"	100.00
EKİM-28	'	17.10.2010-29	"	06 HB 191	78.65
EKİM-30	'	18.10.2010-93	"	06 YB 3739	50.00
EKİM-36	'	19.10.2010-54	"	"	204.99
EKİM-39	'	20.10.2010-13	"	"	144.82
EKİM-44	'	21.10.2010-191	"	"	20.00
EKİM-48	'	22.10.2010-160	"	06 EU 8897	50.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

EKİM-49	'	22.10.2010-175	''	06 YB 3739	100.00
EKİM-50	'	22.10.2010-327	''	06 EU 8897	72.01
EKİM-51	'	24.10.2010-33	''	06 YB 3739	30.00
EKİM-52	'	25.10.2010-198	''	06 EU 8897	81.63
EKİM-60	'	30.10.2010-185	''	06 YB 3739	20.00
KASIM-6	'	02.11.2010-45	''	06 EU 8897	78.03
KASIM-15	'	04.11.2010-198	''	06 YB 3739	30.00
KASIM-16	'	04.11.2010-90	''	06 EU 8897	71.97
KASIM-29	'	06.11.2010-48	''	06 YB 3739	40.00
KASIM-32	'	08.11.2010-238	''	''	30.00
KASIM-36	'	09.11.2010-80	''	03 AH 809	20.00
KASIM-37	'	09.11.2010-360	''	''	50.00
KASIM-43	'	10.11.2010-34	''	06 EU 8897	70.00
KASIM-45	'	10.11.2010-67	''	06 YB 3739	50.00
KASIM-51	'	11.11.2010-163	''	''	30.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

KASIM-55	'	13.11.2010-292	"	06 EU 8897	50.00
KASIM-58	'	17.11.2010-252	"	"	40.00
KASIM-73	'	26.11.2010-375	"	"	40.00
KASIM-74	'	26.11.2010-158	"	"	34.99
KASIM-75	'	26.11.2010-401	"	"	48.85
KASIM-79	'	27.11.2010-174	"	"	71.36
KASIM-85	'	28.11.2010-64	"	09 D 8948	50.00
KASIM-86	'	28.11.2010-65	"	06 BA 6699	100.00
KASIM-87	'	29.11.2010-20	"	06 TJG 72	120.72
KASIM-88	'	29.11.2010-4	"	06 DB 8902	50.00
KASIM-89	'	29.11.2010-20	"	06 YLG 52	50.00
KASIM-90	'	29.11.2010-15	"	06 VIK 96	30.00
KASIM-91	'	29.11.2010-21	"	06 DSY 21	20.00
KASIM-92	'	29.11.2010-11	"	06 LU 111	20.00
KASIM-93	'	29.11.2010-3	"	06 AR 1254	20.00
KASIM-94	'	29.11.2010-5	"	06 AC 839	20.00

Esas Sayısı:2011/29 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/62

KASIM-97	'	29.11.2010-222	''	06 EU 8897	75.99
ARALIK-15	'	05.12.2010-5	''	06 S 2481	173.03
ARALIK-19	'	06.12.2010-326	''	06 EU 8897	89.49
ARALIK-32	'	08.12.2010-29	''	06 S 2481	60.00
ARALIK-46	'	12.12.2010-123	''	06 YB 3739	100.00
ARALIK-55	'	14.12.2010-172	''	06 EU 8897	20.00
ARALIK-58	'	15.12.2010-155	''	''	95.04
ARALIK-59	'	15.12.2010-102	''	''	75.56
ARALIK-73	'	23.12.2010-48	''	06 YB 3739	30.00
ARALIK-74	'	24.12.2010-102	''	''	30.00
ARALIK-78	'	26.12.2010-333	''	06 EU 8897	20.00
ARALIK-79	'	27.12.2010-270	''	''	92.86
ARALIK-83	'	30.12.2010-120	''	06 YB 3739	60.00
TOPLAM TUTAR					8,657.16

Parti yetkilileri vermiş oldukları cevaplarında, partinin hazine yardımı almadığını, sadece üye aidatlarının bulunduğunu, bu nedenle büyük bir bütçesinin olmadığını, parti tüzel kişiliği adına kayıtlı herhangi bir araç bulunmadığını, plakaları verilen söz konusu araçların parti yetkilileri tarafından gönüllülük esasına dayalı olarak partinin hizmetine tahsis edilen araçlar olduğunu, bu araçların yalnızca partinin zorunlu işlerini yapmak için kullanıldığını ve bu araçların makul

akaryakıt giderlerinin parti bütçesinden karşılanması için Genel İdare Kurulu kararı alındığını ifade etmişlerdir.

Sözü edilen araçlar, parti teşkilatının mülkiyetinde ise buna ilişkin ruhsat fotokopilerinin, kiralanan araçlar ise kira sözleşme örneklerinin, partililerin gönüllü olarak tahsis ettikleri araçlar ise buna ilişkin sözleşme örneğinin sunulmuş olması gerekir. Parti gönüllülerinin araç tahsis etmesi durumunda araçların tahsis edildiğine dair sözleşme düzenlenerek tahsis miktarının bağış olarak kaydedilmesi gerekmektedir. Parti yetkilileri araçlar ile ilgili kanıtlayıcı hiçbir belge göndermemişler, genel ifadelerle cevap vermişlerdir. Ayrıca, söz konusu araçların parti hizmetlerinde kullanıldığını gösteren bir bilgi ve belge de bulunmamaktadır.

Parti adına kayıtlı olmayan ve parti tarafından kiralandığına veya gönüllülük esasına göre parti hizmetlerine tahsis edildiğine ilişkin herhangi bir belge bulunmayan araçların, akaryakıt giderlerinin parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden, 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak yapılan toplam **8,657.16 TL** tutarındaki gider karşılığı parti malvarlığının 2820 sayılı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazineye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- Nokta Dergisi'nin Mayıs 2010 sayısı için verilen siparişler dolayısıyla, derginin imtiyaz sahibi Mehmet ACAR tarafından imzalanmış ve Doğru Yol Partisi Genel Merkezinden sipariş bedellerinin teslim alındığını gösteren 6.5.2010 tarihli yazı ile 1.500 TL, 15.5.2010 tarihli yazı ile 1.000 TL olmak üzere Mehmet ACAR'a toplam 2.500 TL ödenmiştir.

Sadece bir yazıya dayanılarak yapılan bu ödemelere ilişkin faturalar yazı ile partiden istenilmiş, parti yetkilileri *'Örneği sunulan Nokta dergisinin, parti genel merkezi açılışımızı haber yapan sayısından fazlaca alınmış ve teşkilatımıza dağıtılmıştır. Buna ait ödeme de Nokta Dergisi imtiyaz sahibi Mehmet Acar'a yapılmıştır. Ekte örneği sunulan dergi kapağında da belirtildiği gibi, Mehmet Acar derginin sahibidir. Ancak ödemenin yapılması ve dergilerin teslimini müteakip, defaatle istenmesine rağmen faturalar Genel Merkezimize gönderilmemiştir.'* şeklinde cevap vermişler, ancak ödemelere ilişkin herhangi bir belge ibraz etmemişlerdir.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinde beş liraya kadar olan (2010 yılı için 60 TL) harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığı belirtildiğinden bu miktarı aşan harcamaların makbuz veya fatura gibi geçerli ve kanıtlayıcı bir belgeye dayanması gerekmektedir. Bu nedenle, makbuz veya fatura gibi bir belgeye dayanmaksızın veya Vergi Usul Kanunu'na uygun düzenlenmiş bir belge olmadan kaydedilen giderin, Kanun'un öngördüğü anlamda belgeye dayandırılmış olduğunun kabul edilmesi mümkün değildir.

Vergi Usul Kanunu'na uygun olarak düzenlenmiş fatura, serbest meslek makbuzu, gider pusulası gibi geçerli ve kanıtlayıcı belgeler olmadan sadece bir yazı dayanak gösterilerek yapılan **2.500 TL** tutarındaki gider karşılığı parti malvarlığının 2820 sayılı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazineye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

3- Haziran ayına ait 6 numaralı yevmiye belgesi ile Aksoy Borsa ve Kuyumcusuna, parti Bilecik İl Başkanının düğününde takılan takı karşılığı düzenlenen 4.6.2010 günlü, 15 numaralı fiş dayanak gösterilerek ödenen 200 TL'nin parti bütçesinden karşılanma nedeni sorulmuştur.

Parti yetkilileri *'Uygulamada, partilerin düğün-toplantı-cenaze vs toplantı yerlerine gönderdikleri takı-çelenk-çiçek-telgraf vs hizmet bedelleri genel bütçeden 'temsil ve ikram' kategorisinden ödenmektedir. Bilecik il başkanının düğününe de Genel Merkezden heyet gitmiş, Genel Merkez adına çeyrek altın takılmıştır.'* şeklinde cevap vermişlerdir.

2820 sayılı Kanun'un 3. maddesine göre siyasi partiler tüzük ve programlarında belirlenen görüşler doğrultusunda siyasi etkinlikte bulunan kuruluşlar olduklarından giderlerinin de amaçlarına uygun olması gerekir.

Düğün, sünnet, açılış vb merasimler için muhtelif cins ve adette altın ve takı alınması ile ilgili olarak yapılan giderlerin, partinin siyasi faaliyetleri içerisinde değerlendirilmesi mümkün olmadığından **200 TL** tutarındaki gider karşılığı parti malvarlığının 2820 sayılı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazineye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

4- Ağustos ayına ait 10 numaralı yevmiye belgesi ile Fokes Petrol İnşaat Tur. San. ve Tic. A.Ş. tarafından MCM Ltd. Şirketi adına düzenlenmiş olan 210,03 TL tutarındaki motorin alımına ilişkin faturanın parti bütçesinden ödenme nedeni sorulmuştur.

Parti yetkilileri vermiş oldukları cevaplarında, sözü edilen motorin alımının genel başkana tahsis edilen genel başkan yardımcısının şirketine ait araç için yapıldığını, partinin adına kayıtlı araç alacak yeterli bütçesinin olmadığını, zaruri araç hizmetlerinin parti üye ve yöneticilerinin araçlarını parti hizmetine sunması ile karşılandığını, kişilerin aldıkları yakıt bedellerinin aidat tutarlarından düşüldüğünü ifade etmişlerdir.

Sözü edilen araç, parti teşkilatının mülkiyetinde ise buna ilişkin ruhsat fotokopisinin, kiralanan bir araç ise kira sözleşme örneğinin, partililerin gönüllü olarak tahsis ettiği bir araç ise buna ilişkin sözleşme örneğinin sunulmuş olması gerekir. Parti gönüllülerinin araç tahsis etmesi durumunda araçların tahsis edildiğine dair sözleşme düzenlenerek tahsis miktarının bağış olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, parti hizmetinde kullanılan araç için alınan motorin bedelinin parti tarafından karşılanması ve motorin alımına ilişkin olarak düzenlenecek faturanın parti adına olması gerekir.

Parti yetkilileri söz konusu araçla ilgili kanıtlayıcı hiçbir belge göndermemişler, genel ifadelerle cevap vermişlerdir. Ayrıca, söz konusu araçların parti hizmetlerinde kullanıldığını gösteren bir bilgi ve belge de bulunmamaktadır.

Parti adına kayıtlı olmayan ve parti tarafından kiralandığına veya gönüllülük esasına göre parti hizmetlerine tahsis edildiğine ilişkin herhangi bir belge bulunmayan araç için alınan ve bir şirket adına düzenlenmiş fatura ile ödemesi yapılan motorin giderinin parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden, 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak yapılan toplam **210,03 TL** tutarındaki gider karşılığı parti malvarlığının 2820 sayılı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazineye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 6 TL olarak gösterilmiş olup, tamamı vergi, sigorta, noter giderlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2011 yılına devreden nakit mevcudu 1.000 TL'dir.

Parti il örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Partinin 2010 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, 2010 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri 100 TL'yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Doğru Yol Partisinin 2010 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- Kesin hesapta gösterilen giderlerden parti amacına uygun ve parti tüzelkişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen 9.067,19 TL ile belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen 2.500 TL olmak üzere toplam 11.567,19 TL gider karşılığı parti malvarlığının 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazineye irat kaydedilmesine,

2- Partinin 2010 yılı kesin hesabında gösterilen 52.266 TL gelir, 48.152,53 TL gider ile 4.113,47 TL nakit devrinin Hazineye irat kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

20.2.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Zehra Ayla PERKTAŞ
Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM
Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI
Üye	Üye	Üye
Erdal TERCAN	Muammer TOPAL	Zühtü ARSLAN